

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/731/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412202813
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412202813.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: maloletý P. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., A. Q., J. XX, štátny občan SR, zastúpený matkou K. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., A. Q., J. XX, štátny občan SR, obaja zastúpení Mgr. Ľubomírou Beňovou, advokátkou, so sídlom Komárno, Župná 1147, proti žalovanému: Mestská poliklinika Šurany, so sídlom Šurany, SNP 2, IČO: 35 606 347, zastúpený JUDr. Martinom Kanásom, advokátom, so sídlom Nitra, Školská 3, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. júna 2015 č. k. 4C/35/2012-172 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 487,75 eura a trov dôkazov vo výške 200 eur, právnemu zástupcovi žalovaného JUDr. Martinovi Kanásovi, advokátovi, so sídlom Nitra, Školská 3, do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania sumou 2.507,51 eura k rukám právneho zástupcu žalovaného do troch dní po právoplatnosti uznesenia, ako aj žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému titulom trov znaleckého dokazovania sumu 200 eur k rukám žalovaného do troch dní po právoplatnosti uznesenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 OSP a zistením, že žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto mu priznal náhradu trov konania v celkovej výške 2.507,51 eura, ktorá pozostávala z trov právneho zastupovania za 3 úkony právnej pomoci po 519,49 eura (prevzatie a príprava, podanie vyjadrenia z 18. 01. 2013, účasť na pojednávaní dňa 17. 10. 2013), za 1 štvrtinový úkon právnej pomoci po 389,61 eura (účasť na odročenom pojednávaní dňa 27. 05. 2013) + 1x režijný paušál po 7,63 eura za rok 2012 + 3x režijný paušál po 7,81 eura za rok 2013 + 20 % DPH. Okrem toho súd prvého stupňa priznal právnemu zástupcovi žalovaného aj náhradu za stratu času a hotových výdavkov, a to cestovného z Nitry do Nových Zámok a späť osobným motorovým vozidlom zn. Porsche Cayenne turbo, za paušálnu náhradu za jeden kilometer vo výške 0,18 eura za každý kilometer za štyri cesty dňa 27. 05. 2016 a dňa 17. 10. 2013 v celkovej výške 14,40 eura, za 4x 70 km, t. j. 280 km x 0,18 eura, ako aj za spotrebované pohonné hmoty sumu 19,34 eura pri priemernej spotrebe 15,6 l na 100 km pri cene 1,55 eura za liter paliva. Následne právnemu zástupcovi žalovaného priznal aj náhradu za stratu času za úkony právnej služby vykonávané v mieste, ktoré nie je miestom sídla advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť vo výške 1/60 výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu, teda za 8 polhodín v roku 2013 po 12,35 eur, spolu vo výške 98,80 eura. Okrem toho súd prvého stupňa zaviazal žalobcu na zaplatenie trov žalovaného vo výške 200 eur, ktorá suma bola žalovaným zložená titulom preddavku na trovy znaleckého dokazovania, a to podľa § 148 ods. 1 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, nesúhlasiac s výškou priznanej náhrady trov právneho zastúpenia. Namietal, že priznaná odmena za úkony právnej služby vychádzala z nesprávneho právneho posúdenia, pretože výpočet odmeny advokáta za úkon právnej služby v konaní o ochranu osobnosti upravil § 10 ods. 8 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. Úkon právnej služby advokáta mal tak predstavovať sumu 91,29 eura, a nie 519,49 eura, a teda štvrtinový úkon mal byť vo výške 22,82 eura. Rovnako tak nesúhlasil s priznanou výškou náhrady za stratu času a cestovného a to z dôvodu nesprávne určeného skutkového stavu. Poukázal na to, že dĺžka trasy z Nitry do Nových Zámok predstavovala 36 km, čo za 4 cesty predstavovalo 144 km, a nie 280 km. Na podklade uvedených skutočností mal za to, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, neúplne zisteného skutkového stavu veci, a teda konanie pred prvostupňovým súdom má aj inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil a vydal rozhodnutie, ktorým náhradu trov konania žalovanému neprizná.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu podané nebolo.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je žaloba maloletého žalobcu, zastúpeného v konaní matkou, doručená súdu prvého stupňa dňa 08. 02. 2012, ktorou sa žalobca domáhal priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 49.790 eur titulom ochrany osobnosti. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 17. októbra 2013 č. k. 4C/35/2012-143 tak, že žalobu zamietol a o náhrade trov konania si vymienil rozhodnúť do tridsať dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 24. apríla 2014 č. k. 9Co/140/2014-161 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Následne súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 odsek 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 odsek 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Trovy konania sú výdavky, ktoré vznikajú subjektom konania pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov počas konania. Plnia dve základné funkcie - preventívnu a sankčnú. Nevyhnutný vznik trov konania takmer v každom súdnom konaní pôsobí preventívne pred zbytočným alebo svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádza zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Účastník, ktorý mal plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov, ktoré potreboval na uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý úspech vo veci nemal. Sankčná povinnosť trov sa prejavuje v povinnosti osôb, ktoré zapríčinili, že trovy vznikli, uhradiť účastníkovi trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli. Aj v prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, ak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody zvláštneho zreteľa, nemusí náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Musí však ísť o celkom výnimočné prípady, ktorých výnimočnosť môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci alebo v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí

vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci, okolností, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.

Odvolačný súd má za to, že prvostupňový súd správne postupoval, keď na uvedený prípad neaplikoval ustanovenie § 150 ods. 1 OSP, nakoľko žalobca sa domáhal premlčaného nároku a v konaní bol zastúpený právnym zástupcom, ktorý ho na túto skutočnosť mal upozorniť. Navyiac, skutočnosť, že súd prvého stupňa pri vyčíslení trov konania vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, nemôže mať za následok tú skutočnosť, že by súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože pri trovách konania sa prihliada na ich účelnosť. Účelnosť trov sa dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 Ústavy). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdneho poplatku a na hotové výdavky. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc sa odvodzuje z článku 47 ústavy. V podstate to znamená, že trovy právneho zastúpenia treba považovať v každom prípade za účelne vynaložené trovy. Každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci, bol zastúpený advokátom.

V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný mal v konaní plný úspech, a preto podľa § 142 ods. 1 OSP mal právo na náhradu trov konania, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli a boli účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva a súd prvého stupňa správne rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods. 1 OSP, avšak nesprávne vychádzal z tarifnej hodnoty 49.790 eur, ako aj priznal v nesprávnej výške cestovné výdavky a náhradu za stratu času. Odvolací súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, bol toho názoru, že predmetom sporu bola ochrana osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, pričom tarifná hodnota v zmysle § 10 ods. 8 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnuté právne služby (ďalej len vyhláška) predstavovala sumu 2.000 eur, v dôsledku čoho základná sadzba tarifnej odmeny v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky za jeden úkon právnej služby bola vo výške 91,29 eura a 1 základnej sadzby tarifnej odmeny bola vo výške 22,82 eura. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovanému patrí náhrada trov konania, pozostávajúca z trov dôkazu vo výške 200 eur a z trov právneho zastúpenia.

Trovy právneho zastúpenia predstavovali odmenu za štyri úkony právnej služby: tri úkony právnej služby po 91,29 eura (prevzatie veci, písomné vyjadrenie vo veci samej a účasť na pojednávaní dňa 17. 10. 2013) a jeden úkon v sume 22,82 eura (účasť na odročenom pojednávaní dňa 27. 05. 2013). Okrem odmeny za každý úkon právnej služby patril aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, ktorý v roku 2012 predstavoval sumu 7,63 eura a v roku 2013 sumu 7,81 eura, pričom v roku 2013 boli vykonané 3 úkony. Predmetnú odmenu a režijný paušál právny zástupca žalovaného žiadal navýšiť o 20% DPH, v dôsledku čoho odmena predstavovala sumu 356,03 eura ($[273,87 \text{ eura} / 3 \times 91,29 \text{ eura} / + 22,82 \text{ eura}] \times 20\% \text{ DPH}$) a režijný paušál sumu 37,27 eura ($[7,63 \text{ eura} + 23,43 \text{ eura} / 3 \times 7,81 \text{ eura}] \times 20\% \text{ DPH}$).

Okrem toho právny zástupca žalovaného vo svojom vyčíslení trov právneho zastúpenia zo dňa 18. 10. 2013 uviedol, že na pojednávania chodil osobným motorovým vozidlom a žiadal priznať cestovné a náhradu za stratu času. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, na rozdiel od súdu prvého stupňa, zistil, že na pojednávaniach bol právny zástupca zastúpený advokátskym koncipientom, ako ani v konaní nepreukázal vlastníctvo motorového vozidla Porsche Cayenne turbo, v dôsledku čoho nebolo možné skontrolovať požadované cestovné výdavky. Rovnako tak nepreukázal ani cenu pohonných hmôt, preto odvolací súd pri priznaní cestovných výdavkov vychádzal z údajov verejnej hromadnej dopravy a priznal cestovné výdavky za 4 cesty v hodnote priemerného cestovného verejným hromadným prostriedkom vo výške 2 eurá, t.j. spolu 8 eur. Následne odvolací súd upravil aj náhradu za stratu času, nakoľko zistil, že cesta z Nitry do Nových Zámok verejným dopravným prostriedkom v priemere trvala 50 minút x 4 cesty = 200 minút, t.j. 7 začatých polhodín a priznal náhradu za stratu času vo výške 86,45 eura, 7 polhodín x 12,35 eura tak, ako požadoval právny zástupca žalovaného. Čo sa týkalo trov odvolacieho konania, tieto si právny zástupca žalovaného nevyčísľil, preto súd prvého stupňa správne vo svojom rozhodnutí rozhodol iba o trovách prvostupňového konania. Spolu účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia predstavovali sumu 487,75 eura (356,03 eura + 37,27 eura + 8 eur + 86,45 eura).

Pre uvedené dôvody odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil podľa § 220 OSP, keď dospel k záveru, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho

zastúpenia vo výške 487,75 eura a trov dôkazov vo výške 200 eur, právnejmu zástupcovi žalovaného JUDr. Martinovi Kanásovi, advokátovi, so sídlom Nitra, Školská 3, do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo, pretože mali vo veci (náhrady trov konania) iba čiastočný úspech.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.